

СТАНДАРТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ В СФЕРАТА НА ПЕНИТЕНЦИАРНАТА ПСИХОЛОГИЯ

1. **Задължителна минимална образователно-квалификационна степен** – бакалавър по специалност „Психология“
2. **Стаж:**
 - a) не се изисква стаж като психолог;
 - b) наличието на стаж като психолог е допълнителен кредит.
3. **Степени на професионална квалификация** и критерии за приписването им са в съответствие със Закона за висшето образование (ЗВО) и Закона за развитие на академичния състав (ЗРАС) – т. 10:
 - a) бакалавър;
 - b) бакалавър & магистър;
 - c) бакалавър & магистър & доктор по психология;
 - d) доктор на психологическите науки.Длъжностни степени:
 - a) инспектор – от VII до I (най-висока) степен;
 - b) главен инспектор (началник лаборатория).
4. **Заетост:**
 - a) научноизследователска работа в сферата на пенитенциарната психология;
 - b) набиране и обработка на данни;
 - c) литературни обзори и проучвания;
 - d) диагностика;
 - e) изготвяне на психологични профили;
 - f) психологическо консултиране;
 - g) редактиране на психологически текстове;
 - h) организиране на психологически събития;
 - i) преподавателска работа;
 - j) профилирани функции в психологически екипи;
 - k) и др.

Работи с лица от двата пола, от всички възрастови групи в оптимално физическо и психическо състояние.

Мястото за провеждане на психологическа работа – в психологически кабинет, в зали за провеждане на групова работа и обучения.

5. **Присъщи на дейността стандарти (Професионална компетентност)** – изисквания към специалиста при извършване на психологически дейности:
 - a) задълбочено познава основните теоретически школи и направления в психологията – класически и съвременни;
 - b) притежава задълбочени познания в областта на пенитенциарната, юридическата и криминалната психология;
 - c) умения за осъществяване на кризисни интервенции и водене на преговори;
 - d) Умения за водене на групова работа, провеждане на тренинги, тийм билдинги и обучения.

- e) Компетентности, свързани с познаване и правилно прилагане на нормативната база при работата с правонарушители и със служители от пенитенциарната институция.
- f) цени приноса на другите психолози в проблематиката, която разработва, и не допуска плагиатство в работата си;
- g) притежава умения за ефективна работа в екип и под ръководството на водещ на екипа.

6. Общи етични стандарти и стандарти за психологическа диагностика и оценяване:

- a) Действа по професионален и етичен начин като спазва професионалните стандарти на психолозите от пенитенциарната институция.
- b) Показва дължимата загриженост към оценяваните лица и проявява чувствителност в комуникацията с тях и другите заинтересовани страни.
- c) Спазва задължителна дискретност и конфиденциалност по отношение на придобита в работата с клиента информация;
- d) Притежава необходимата компетентност да извършва психологическо оценяване.
- e) Поема отговорност за избора и използването на тестове и други методи за оценяване в извършваната от него диагностика.
- f) Съхранява надеждно тестови материали и резултати от оценявания.
- g) Избира подходящи инструменти за психологическо оценяване от утвърдените тестови батерии.
- h) Осигурява справедливостта на психологическото оценяване и равнопоставеността на участниците в него.
- i) Своевременно предоставя информация на заинтересованите страни.
- j) Провежда оценяването при спазване на настоящите професионални стандарти и техническите указания, дадени в ръководствата за администрация на инструментите за оценяване.
- k) Следва стриктно стандартизираните процедури за оценяване.
- l) Правилно разчита и интерпретира резултатите от оценяването.
- m) Съобщава резултатите от оценяването на заинтересованите страни по ясен, професионален и конструктивен начин.

7. Стандарти за психологическо консултиране:

- a) Притежава необходимите знания, умения и опит, за да изпълнява ефективно, етично и надеждно своите задължения като консултант.
- b) Поддържа и надгражда своята професионална компетентност като консултант.
- c) Разбира ползата от това редовно да участва в професионални обучения, супервизия и менторство или коучинг и да следи напредъка на науката в своята област.
- d) Притежава умения за управление на процесите в консултативната дейност.
- e) Притежава умения за консултативна работа с лица с различни потребности от различни социални групи.
- f) Притежава умения за психологическа работа с персонала в пенитенциарната институция – подбор и оценка на персонала, оценка на представянето в работата, консултиране на служители относно тяхното кариерно и личностно развитие, оценка на професионалния стрес и организационния климат и консултиране на служители по лични въпроси.

- g) Притежава умения да провежда обучения, целящи развитието на различни „меки“ умения, като комуникация, работа в екип, социални умения, ангажираност и мотивация или свързани с организационното развитие и промяна.
- h) Може да комуникира ефективно в контекста на своята консултативна работа.
- i) Води и съхранява адекватно документацията, свързана с управлението на случаите – поддържа ефективна одитна пътека и работи за непрекъснатото подобряване на качеството на своята работа.
- j) Прави редовни аналитични и критични прегледи на своята дейност.